

Uchwała nr 207/25
Sejmiku Województwa Mazowieckiego
z dnia 16 grudnia 2025 r.

w sprawie ogłoszenia roku 2026 na Mazowszu „Rokiem Andrzeja Struga”

Na podstawie art. 18 pkt 20, w związku z art. 11 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 581 i 1535) oraz § 5 ust. 2 Zasad wyboru patrona roku i upamiętnienia wydarzenia na Mazowszu, stanowiących załącznik do uchwały nr 101/21 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 6 lipca 2021 r. w sprawie Zasad wyboru patrona roku i upamiętnienia danego wydarzenia na Mazowszu - uchwala się, co następuje:

§ 1.

Ogłasza się rok 2026 na Mazowszu „Rokiem Andrzeja Struga”.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Mazowieckiego.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Sejmiku
Województwa Mazowieckiego

Ludwik Rakowski

Uzasadnienie

Sejmik Województwa Mazowieckiego, poczynawszy od 2012 roku, ogłasza wybór patrona na dany rok kalendarzowy, a od roku 2016 także upamiętnienie wydarzenia na Mazowszu o szczególnym znaczeniu dla kultury, turystyki, sportu, gospodarki lub życia społecznego naszego regionu.

W ramach ogłoszonego naboru wniosków związanego z wyborem patrona i upamiętnienia wydarzenia roku 2026 na Mazowszu zgłoszone zostały wnioski:

– na patrona roku:

L.p.	nazwisko i imię patrona
1	Profesor Tadeusz Wacław Korzybski
2	Andrzej Strug
3	Mieczysław Fogg
4	Pola Gojawczyńska
5	Jerzy Szaniawski
6	Wacław Natkowski

– na wydarzenie roku:

L.p.	nazwa wydarzenia
1	Mazowsze dla Korony. Jubileusz 500-lecia przyłączenia Mazowsza do Królestwa Polskiego

W dniu 30 października 2025 r., zebrał się Zespół ds. wyłonienia patrona i upamiętnienia wydarzenia w 2026 roku na Mazowszu powołany Zarządzeniem nr 207/25 Marszałka Województwa Mazowieckiego z dnia 10 października 2025 r. Zespół rozpatrzył zgłoszone wnioski spełniające wymogi formalne oraz zarekomendował ustanowienie roku 2026 na Mazowszu „Rokiem Andrzeja Struga”.

Powyższy wybór patrona roku 2026 na Mazowszu został uzasadniony w następujący sposób:

Andrzej Strug (Tadeusz Gatecki), ps. „Borsza”, „Towarzysz August”, „Kudłaty” - urodził się w dniu 28.11.1871 r. w Lublinie, zmarł 9.12.1937 r. w Warszawie, pochowany na Powązkach. Polski pisarz i publicysta, wolnomularz, działacz ruchu socjalistycznego i niepodległościowego, beliniak, scenarzysta, ale też patriota, społecznik, polityk. Za działalność konspiracyjną, zesłany w głąb Rosji. Brał też aktywny udział w walkach I wojny światowej. W 1918 r. wziął udział w tworzeniu Rządu Ludowego i został wiceministrem propagandy. Inspirował się twórczością Stefana Żeromskiego. W Warszawie znajduje się Muzeum im. Andrzeja Struga, jako oddział Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie. Ważniejsze utwory:

- Opowiadanie „Nekrolog”, wkrótce potem ukazał się cały cykl pt. „Ludzie podziemni”,
- Przygotowana w Paryżu powieść „Jutro” (1908),
- „Dzieje jednego pocisku” (1910) na podstawie tego utworu powstał film Agnieszki Holland pt. „Gorączka”,
- „Portret” (1912),
- „Ojcowie nasi” – zbiór opowiadań poświęconych Powstaniu Styczniowemu,
- Powieść pt. „Chimera”.

W 2026 r. przypada 155. rocznica urodzin Andrzeja Struga.